

Betrekken bij
PS-vergadering van
5 februari 2020

*De leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de statenadviseur mede te delen.*

Samenvatting

**van de vergadering van de
Statencommissie Omgevingsbeleid**

---

gehouden op 22 januari 2020

SAMENVATTING

Vergadering van de Statencommissie Omgevingsbeleid

Woensdag 22 januari 2020

U kunt de agendavoorstellen en de ingezonden brieven, evenals de samenvattingen, via het Staten-InformatieSysteem (SIS) inzien op de website van de provincie onder het volgende adres:
<https://www.drentsparlement.nl/vergaderingen/>.

De lijst met toezeggingen tot en met de vergadering van 22 januari 2020 is als bijlage opgenomen bij deze samenvatting.

Aanwezig:

de heer G. Serlie (voorzitter)
de heer M.A.M. Berends (PvdA) tot 18.15 uur
de heer E. Bos (GroenLinks)
de heer J.F. Bos (Forum voor Democratie)
de heer R.W. Camies (Forum voor Democratie)
mevrouw L. van Dijken-te Velde (ChristenUnie)
de heer J.W. Drukker (Forum voor Democratie)
de heer F.P. Duut (OpDrenthe)
mevrouw A.M. Kleine Deters (D66)
de heer T.A. Koopmans (PVV)
de heer E.E.A.A. van Liempd (GroenLinks)
de heer R. Mäkel-van Luttkhuizen (SP)
de heer J.J. Moes (VVD)
mevrouw T. Potharst (Partij voor de Dieren)
de heer H.J. Pragt (D66)
de heer R.R. Pruisscher (ChristenUnie)
de heer A.K. Schoenmaker (Sterk Lokaal)
de heer J.G.M. Schomaker (PvdA)
mevrouw E. Slagt-Tichelman (GroenLinks)
de heer J. Smits (VVD)
mevrouw E.C. Vedder-Monaster (CDA)
de heer S.J. Vegter (CDA)
de heer H.H. Veldsema (ChristenUnie)
de heer A.J. Voerman (OpDrenthe)
de heer A. Vorenkamp (PVV)
de heer H. van de Weg (SP)
de heer R.J. Wiersema (Sterk Lokaal)
mevrouw B. Zouine (D66)
mevrouw R.R.M. Zuiker (Partij voor de Dieren)
mevrouw F. Zwaan-Alberts (VVD)
de heer P.A. Zwiets (PvdA)

mevrouw M.W. Veenstra, statenadviseur

Afwezig:

de heer R.A.A. Bosch (PvdA)
de heer W.L.H. Moinat (SP)
de heer P. Moltmaker (VVD)

Voorts aanwezig de leden van GS:

de heer C. Bijl (PvdA)
de heer H. Brink (VVD) tot 13.50 uur
de heer H.G. Jumelet (CDA)
de heer J.N. Kuipers (GroenLinks)

Afwezig leden van GS:

de heer Stelpstra (ChristenUnie)

1. Opening

De voorzitter, de heer Serlie, opent de vergadering om 13.30 uur.

2. Vaststelling van de agenda

De agenda wordt conform vastgesteld.

3. Mededelingen

Gedeputeerde Jumelet deelt mee dat er een apart gremium is georganiseerd t.b.v. de stikstofproblematiek: de bestuurscommissie Stikstof. Deze commissie bestaat naast de bestuurlijke adviescommissie Vitaal Platteland om naast de Beleidsregel, aandacht te geven aan de generieke maatregelen en de gebiedsgerichte aanpak. Gedeputeerde Jumelet maakt deel uit van deze commissie. De commissie komt elke week bij elkaar om goede afspraken met de minister te maken. Op dit moment is er alleen te melden dat de Beleidsregel op 13 december is gepubliceerd, dat er gewacht wordt op de generieke maatregelen van het kabinet en dat er gewerkt wordt aan de gebiedsgerichte aanpak.

4. Rondvraag

De heer Bos (Forum voor Democratie) heeft een aantal vragen rondom de bomenkap bij Pesse t.b.v. het Outdoor & Adventure Park 'Green Edge' van tankstation 'Green Planet' te Pesse.

1. Is het juist dat er niet volledig herbepanting kan plaatsvinden op locatie of elders in de provincie?
2. Is het juist dat de initiatiefnemer nog bos moet compenseren van eerdere initiatieven?
3. In hoeverre wordt het herbepantingsbeleid van de provincie Drenthe hierdoor ondermijnt?
4. Welke bevoegdheden hebben de provincie en de Provinciale Staten m.b.t. dit project?
5. Vreest het college, dat de lichtmast bij de A28 ten koste gaat van de verkeersveiligheid?
6. Wat gaat het college doen om aantasting van het Dwingelderveld zo veel mogelijk te beperken?

Gedeputeerde Brink:

1. Er is te weinig ruimte voor herplanting op dezelfde locatie. Een deel wordt elders aangeplant. Voor het overige deel wordt een bijdrage geleverd aan een groen compensatiefonds.
2. Er moet nog gecompenseerd worden vanuit eerdere initiatieven. Dit moet nog gerealiseerd worden.
3. en 4. Er is geen sprake van een overeenkomst met de provincie. Het college van GS moet zich houden aan het door PS vastgestelde omgevingsbeleid en de omgevingsverordening. De gemeente Hoogeveen is in dit geval verantwoordelijk voor de bestemmingsplanprocedure. Het college is het bevoegd gezag t.a.v. de wet Natuurbescherming om een zienswijze in te dienen betreffende het verlenen van ontheffing van herplantplicht, ook op andere locaties. Er is een zienswijze archeologie ingediend.
5. De lichtzuil bij Pesse voldoet aan de eisen. Lichtvervuiling komt niet in de zienswijze voor.
6. In het vooroverleg is de mogelijkheid dat het essenlandschap aangetast wordt, aan de orde geweest. In het plan is opgenomen dat de initiatiefnemer verplicht is tot esbeplanting uiterlijk twee jaar na realisatie van dit plan. Als dit niet gebeurt, mag B&W van Hoogeveen hier tegen optreden.

De voorzitter concludeert dat de rondvraag voldoende is behandeld.

5. **Onteigening Reconstructie N391 aansluiting Emmerweg (Emmerschans); Statenstuk 2019-914**

Samenvattende reactie van de fracties

De VVD constateert na het lezen van de stukken dat er geen andere mogelijkheid is dan het middel onteigening in te zetten. Het CDA is overtuigd van het belang om het knooppunt aan te pakken.

Is tevreden over het overleg dat geweest is, maar vraagt aandacht voor huis- en veldkavels en het goed bereikbaar zijn van de nieuwe percelen voor landbouwverkeer.

De CU is voor onteigening. De fractie wijst op het bereikbaarheidsakkoord met Emmen, waarin de provincie zich niet verbonden heeft aan de uitvoering van concrete projecten. Het college heeft dus geen blanco check om de volledige N391 ongelijkvloers te maken. De SP vindt de ongelijkvloerse kruising noodzakelijk i.v.m. veiligheid, maar dat pas tot onteigening kan worden overgegaan als alle onderhandelingen volledig zijn uitgeput. Forum voor Democratie sluit zich aan bij de VVD en het CDA.

De reactie van het college van GS op hoofdlijnen wordt als volgt verwoord

Gedeputeerde Bijl heeft in redelijkheid nagegaan wat mogelijk is om tot middellijke overeenstemming te komen. Lukt dit niet, dan is onteigening nodig. De huiskavel is een kwekerij en de gedeputeerde zal nogmaals kijken wat er binnen redelijkheid gedaan kan worden na realisering van de ongelijkvloerse kruising.

De voorzitter sluit de beraadslaging met de conclusie dat Statenstuk 2019-914 als A-stuk behandeld kan worden in de Statenvergadering van 5 februari 2020.

6. Investeringskrediet grondbezit Programma Natuurlijk Platteland 2020; Statenstuk 2020-916

LIS A.10, de memo van 16 januari 2020, kan bij dit onderwerp betrokken worden.

Op 15 januari 2020 is een presentatie gegeven over dit onderwerp. De fracties geven aan dat deze presentatie zeer verhelderend was.

Samenvattende reactie van de fracties

OpDrenthe vindt het systeem van uitruil, aankoop en verkoop van gronden helder. De provincie zal uiteindelijk geen groot financieel risico lopen. De fractie vraagt zich af of tot onteigening kan worden overgegaan als de actuele eigenaar niet meewerkt in middellijk overleg. De CU merkt op dat een koppeling nodig is tussen natuur, veiligheid, leefbaarheid en economische belangen en dat er gezocht moet worden naar een goed evenwicht tussen natuur en economie. Vraagt waarom er een soort buffer aan grondvoorraad nodig is en wat er met overschot aan grond gaat gebeuren. Het CDA kan zich vinden in uitbreiding van het investeringskrediet grondbezit, omdat de grondvoorraad uiteindelijk weer op nul uitkomt. Wel verzoek aan GS om verantwoording af te leggen aan PS over de gerealiseerde winsten en verliezen m.b.t. aankoop en verkoop van de gronden. De PvdA staat achter de afspraken in Natuurpact 2013 en dus achter ruiling van gronden. Vraagt waarom het financieel risico ten laste gaat van de reserve Natuurlijk Platteland en waarom er niet in één keer een verhoging plaatsvindt van het investeringskrediet. De SP gaat akkoord met de verhoging van het investeringskrediet en is enthousiast over de gezette stappen en de voortvarendheid waarmee de provincie het Programma Natuurlijk Platteland (PNP) aanpakt. GroenLinks is voor een snelle afhandeling van het Drentse deel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en het ophogen van het krediet. Hierbij wel de vraag of natuur niet beter doorgeleverd kan worden op basis van het beste plan t.b.v. biodiversiteit i.p.v. de hoogste prijs. De Partij voor de Dieren vindt dat het realiseren van NNN wel wat geld mag kosten en sluit zich aan bij de fractie van GroenLinks en bij de vraag van de fractie van het CDA. Vraagt waarom niet in het Statenstuk staat dat het bezit aan ruige grond in 2030 nul hectare is. D66 stemt in met het investeringskrediet om meer gronden te bezitten. De ruilgronden kunnen volop gebruikt worden voor duurzame landbouw en kringlooplandbouw en hierbij de recente ontwikkelingen en discussies betrekken. De PVV is van mening dat het PNP gestopt moet worden, omdat het programma leidt tot vernietiging van landbouwgebied en tot nadelige consequenties, waaronder economische consequenties. De kosten zijn onverantwoord hoog.

De VVD blijft kritisch kijken naar het verloop van het PNP en de natuurherstelmaatregelen in het kader van Natura 2000. Vooral nog akkoord met uitbreiding van het investeringskrediet en vraagt of het college denkt uit te komen met de beschikbare gelden, gezien de huidige marktwaarde van de gronden.

De reactie van het college van GS op hoofdlijnen wordt als volgt verwoord

Gedeputeerde Jumelet geeft aan dat bij gebiedsprocessen wordt gewerkt binnen kaders voor NNN. In de Nota Grondbeleid wordt gewerkt op basis van vrijwilligheid om tot overeenstemming te komen. Pas in de laatste kavelproblematiek wordt eventueel instrumentarium ingezet. Ook de gedachte van de stikstofproblematiek wordt meegenomen. Er is geen sprake van het kopen van meer gronden, maar van het in standhouden van een voorraad gronden van ca. 1150 ha. Op dit moment is de aankoop van gronden duur. Bij een voorraad van gronden bestaan er keuzemogelijkheden voor de koper om geschikte grond te kopen. Gronden die overblijven worden verkocht en het bedrag komt in het investeringskrediet terug. De paragraaf grondbeleid is terug te vinden in de Jaarrekening en worden de winsten en de verliezen verantwoord. Het PNP moet volgens het Natuurpact 2013 in 2027 gerealiseerd zijn. In 2021 zal een evaluatie plaatsvinden en bekeken worden of de doelen van het PNP haalbaar zijn. De evaluaties worden vervolgens naar PS gestuurd. Het investeringskrediet wordt niet in een keer verhoogd, omdat het om prognoses gaat. Grond wordt niet doorgeleverd op basis van de hoogste prijs, maar op basis van kwalitatieve verplichtingen van beheer en onderhoud in relatie tot de prijs. Er zijn dus wel degelijk kwalitatieve criteria, zoals biodiversiteit. De ruilgronden van PNP heeft ook te maken met de stikstofproblematiek. S verwachten ook een bijdrage van het Rijk om tot een goede balans tussen economie en ecologie te kunnen komen. GS willen kansen benutten, maar alle programma's (PNP, Natura 2000 e.d.) moeten in hetzelfde gebied plaatsvinden. De gebiedsgerichte aanpak gaat over het opkopen van bedrijven, maar dat kan leiden tot het afbreken van de agrarische sector. Daarom wil de provincie ook kijken naar andere mogelijkheden, waaronder innovaties.

Toezeggingen

Gedeputeerde Jumelet zegt toe bij de evaluatie in 2021 ook de verantwoording van de resultaten m.b.t. de aan- en verkoop van gronden te betrekken.

De voorzitter sluit de beraadslaging met de conclusie dat Statenstuk 2020-916 als B-stuk behandeld zal worden in de Statenvergadering van 5 februari 2020.

7. Duurzaam veilig maken N375 (Gijsselterweg) bij Ruinen

Brief van de inwoners van Ruinen van 18 november 2019 over Duurzaam Veilig maken van de N375 bij Ruinen

Tunnel N375/Gijsselterweg; afschrift brief van het college van Gedeputeerde Staten van 3 december 2019 aan de heer J. Sijtsma

Dit punt is geagendeerd op verzoek van de Statenfractie GroenLinks.

Op dit punt heeft zich een inspreker aangemeld, mevrouw N. Moes, bewoonster langs de Gijsselterweg. De bijdrage van de spreker is bij de samenvatting gevoegd. Een aantal fracties hebben verhelderende vragen gesteld aan de inspreker. De fracties bedanken mevrouw Moes voor haar bijdrage.

Samenvattende reactie van de fracties

Voor de PvdA is het beginsel van zorgvuldigheid in de besluitvorming belangrijk. Zij meent dat het besluit zorgvuldig tot stand is gekomen. Zet vraagtekens bij het verloop van het proces en vraagt of GS nieuwe informatie of gezichtspunten hebben ontvangen. De VVD twijfelt niet aan de afgesproken bestuursovereenkomst en de gekozen oplossing lijkt verkeersveilig. Stelt voor aanpassingen te maken aan het snelheidsregiem van 80 km op de Gijsselterweg. Er lijkt tegenstrijdige informatie te zijn betreffende het amendement. Het CDA geeft aan dat het hier om duurzaam veilig gaat, het voorkomen van ongelukken. De tunnel levert daar een uitstekende bijdrage aan. Volgt het besluit van de gemeenteraad van De Wolden en vraagt aandacht voor de veiligheid van fietsers. De CU deelt de mening dat de Gijsselterweg geen doorgaande weg moet zijn, maar begrijpt niet waarom er voor een tunnel gekozen is en niet voor andere oplossingen. Vraagt de gedeputeerde hoe hij tegen het participatieproces van de aanwonenden aankijkt. De Partij voor de Dieren meent dat de tunnel niet de meest logische en voldoende veilige oplossing is en vraagt ook naar het effect van de tunnel op natuur en milieu. Begrijpt niet waarom niet alle inwoners betrokken zijn bij de bespreking. De SP vraagt de provincie een proef te nemen door de kruising tijdelijk af te sluiten en de Gijsselterweg voornamelijk voor fietsers beschikbaar te stellen. Zijn rotondes mogelijk? Maar dan moet er geen sluipverkeer via de Poststraat ontstaan en stemt niet in met de tunnel als oplossing. Sterk Lokaal wil net als iedereen een duurzaam veilige situatie. Vraagt zich af of het proces zorgvuldig heeft plaatsgevonden en of er reden is om af te wijken van het besluit. D66 begrijpt de vragen van GroenLinks en de zorgen van mevrouw Moes. Deze zijn in lijn met de standpunten van D66 in De Wolden. De vraag is of er een nieuwe keuze voorligt. De PVV vindt dat het probleem rond de sluiproute niet opgelost lijkt te worden. Zij vinden dat er andere, betere, veiliger en goedkopere oplossingen zijn dan de tunnel en wil alleen landbouwverkeer laten oversteken. GroenLinks schaart zich achter het project 'Duurzaam veilig'. De provincie moet van deze gelijkvloerse kruising af, maar ziet ook dat sluipverkeer niet verdwijnt door een tunnel en vraagt hoe het besluit tot stand is gekomen met name m.b.t. de participatie.

De reactie van het college van GS op hoofdlijnen wordt als volgt verwoord

Gedeputeerde Bijl merkt op dat het contact met burgers bij de portefeuille Mobiliteit, Verkeer & Vervoer goed is. Het college van GS heeft een eigenstandige positie en de mening kan verschillen van die van partijgenoten in een gemeenteraad. Het college van De Wolden heeft aan GS aangegeven dat er geen nieuwe inzichten zijn, zodat het besluit niet opnieuw bekeken behoeft te worden. De stikstofproblematiek is ook geen reden, omdat deze problematiek bij alles speelt waar een vergunning voor nodig is. De samenstelling van de werkgroep is divers. De deelnemers denken niet allemaal hetzelfde en blijkbaar is het niet gelukt een gemeenschappelijke oplossing te vinden. De bestuursovereenkomst is samen met gemeente De Wolden en de provincie tot stand gekomen. Uit een enquête blijkt dat er veel voorstanders van de tunnel zijn. De gedeputeerde adviseert dan ook om te richten op deze eenvoudige tunnel. De fietstunnel blijft overigens. Er wordt geprobeerd de rotondes te verwijderen. De gedeputeerde gaat ervan uit dat alle aspecten voor een veilige rijweg met fietspaden meegenomen zijn bij de besprekingen. De provincie richt zich op de N375, de gemeente op het onderliggende wegennet. Gedeputeerde Bijl is bereid om met de wethouder van De Wolden in gesprek te gaan over verkeersonveilige situaties in de gemeente.

De heer Bos (GroenLinks) geeft aan dat dit stuk niet naar de Statenvergadering hoeft, omdat de gemeenteraad van De Wolden meer te zeggen heeft over dit kruispunt dan de provincie.

De voorzitter sluit de beraadslaging met de conclusie dat dit agendapunt afgehandeld is.

8. Jaarverslag 2018 Fauna Beheereenheid Drenthe

Brief van Faunabeheer Eenheid Drenthe van 14 mei 2019 over Jaarverslag 2018 Faunabeheer Eenheid Drenthe Jaarverslag 2018 FBE Drenthe

Afschrift brief Dierenbescherming van 21 november 2019 aan IPO AAC & BAC Vitaal Platteland over Reactie op MARF-advies Verbinden en Vernieuwen en tussenadvies ganzen

Beantwoording vragen van de Statenfractie Partij voor de Dieren over het Jaarverslag 2018 van de FBE Drenthe; brief van het college van Gedeputeerde Staten van 8 oktober 2019

Dit punt is geagendeerd op verzoek van de Statenfractie Partij voor de Dieren.

Op dit punt heeft zich een inspreker aangemeld, de heer H. Baptist, ecooloog. De bijdrage van de spreker is bij de samenvatting gevoegd. Een aantal fracties hebben verhelderende vragen gesteld aan de inspreker. De fracties bedanken de heer Baptist voor zijn bijdrage.

Mevrouw Zuiker (Partij voor de Dieren) wil een degelijke onderbouwing van de FBE Drenthe over welke maatregelen er getroffen zijn om gezonde en duurzame populaties in stand te houden en een degelijke onderbouwing waarom er dieren zijn gedood. Tellingen door jagers zijn niet onafhankelijk. De fractie verwijst naar Luxemburg, waar de vossenjacht sinds 2015 verboden is en de populatie toch stabiel is gebleven. De fractie vraagt de andere fracties naar hun mening over niet-dodende alternatieven voor het jagen.

Samenvattende reactie van de fracties

De VVD complimenteert de FBE, een organisatie waarin alle belangengroeperingen zijn vertegenwoordigd en die goed bezig is met het beheer van populaties. Ganzen en steenmarters veroorzaken veel schade en het zou toegestaan moeten worden om deze dieren te bestrijden. De PvdA is in principe tegen jacht en vindt dat eerst alle andere maatregelen genomen moeten worden om overlast door dieren tegen te gaan en schade te bestrijden. Ziet in het jaarverslag 2018 FBE geen directe koppeling met het faunabeheerplan. Preventieve maatregelen om aanrijdingen met wild te voorkomen, worden veelal niet uitgevoerd wegens gebrek aan budget en worden ook niet geregistreerd. De CU vindt de jacht een integraal onderdeel van een pakket beheermaatregelen. De draagkracht van een gebied en de vraag hoeveel schade en natuurlijke sterfte door voedseltekorten wordt geaccepteerd, is het begin van de discussie over de beste vorm van faunabeheer. Er moet sprake zijn van planmatig beheer op basis van tellingen. Vernietiging van geschoten wild is voedselverspilling.

Forum voor Democratie merkt op dat er altijd ruimte is voor verbetering op het gebied van de jacht en de FBE. Het Flora- en fauna beleidsplan uit 2014 is verouderd en is aan herijking toe. Het plan is tot stand gekomen onder een verouderde wet. Inmiddels is de Wet natuurbescherming in 2017 ingevoerd en zijn er een aantal ontwikkelingen gaande waar een plan voor moet komen. Het CDA merkt op dat wilde dieren in Nederland leven in een sterk door de mens beïnvloede omgeving en dat de mens daarom ook zijn verantwoordelijkheid moet nemen voor de dood van de dieren. Er wordt geen laag of diersoort uit de voedselketen weggehaald. De Wild Beheereenheden (WBE's) zouden meer moeten doen. Vindt de samenwerking tussen de WBE's, de FBE en GS positief. De SP vindt het jaarverslag FBE niet transparant. Verder heeft de fractie geen goed zicht op alternatieven voor de jacht, op kosten en nadelige effecten van de jacht en op verstoring van het ecosysteem a.g.v. de jacht. Bij schade aan goed of andere dieren vindt de fractie maatregelen noodzakelijk. Is voor een statenontmoeting en nader onderzoek.

GroenLinks geeft aan dat het jaarverslag aan de eisen voldoet, maar dat er wel verbeteringen mogelijk zijn, zoals de trendverklaring bij cijfers. Veel vragen van de Partij voor de Dieren hebben betrekking op het Faunabeheerplan en niet op het jaarverslag. De provincie heeft als bevoegdheden het vaststellen van het Faunabeheerplan, het geven van ontheffing en aanwijzing. Het doden van dieren is een zwaar middel. De provincie moet met wettelijke middelen schade bestrijden. De fractie is voor een Statenontmoeting. De PVV vindt de jacht een noodzakelijk kwaad om schadelijke soorten te bestrijden. Beheer van ganzen en vossen kan strakker en moet ook in beschermde natuurgebieden. Ook moeten de jagers toezien op niet-inheemse soorten zoals de wasbeer. De fractie is voor een Statenontmoeting.

De reactie van het college van GS op hoofdlijnen wordt als volgt verwoord

Gedeputeerde Jumelet loopt op hoofdlijnen de vragen van de Partij voor de Dieren langs:

Er zijn geen redenen geweest om jacht en beheer van dieren in het coalitieakkoord op te nemen. Jacht is opgenomen in de landelijke Wet natuurbescherming (WnB). Een aantal zaken uit het Flora- en faunabeleidsplan zijn aangepast. De Omgevingswet zal in 2021 ingaan. Preventieve maatregelen worden genomen om beheer met het geweer te voorkomen. Het verzoek aan de FBE Drenthe om een valwildregeling op te stellen, ligt vast in het Flora- en fauna beleidsplan, in 2014 door PS vastgesteld. De opgestelde valwildregeling en jaarverslag voldoen aan de juridische kaders. In de Wet natuurbescherming worden een aantal alternatieve schadebestrijdingsmogelijkheden en kaders meegegeven. Aan de FBE Drenthe zal gevraagd worden om ontbrekende zaken volgend jaar in het jaarverslag op te nemen. In de FBE werken verschillende organisaties vanuit verschillende overwegingen en belangen samen voor het beheer van wildsoorten in Drenthe. Het beheerplan van de FBE staat op de website van de FBE. De WnB duidt zorgvuldig op planmatig en doelmatig faunabeheer d.m.v. onderbouwingen en trendtellingen van populaties. Afschot mag alleen onder strikte voorwaarden plaatsvinden. GS hebben kennis genomen van het advies van de Maatschappelijke Adviesraad Faunaschade (MARF). De Staten worden op korte termijn op de hoogte gesteld van het voorstel van de MARF. Indien gewenst en mogelijk zullen GS en griffie een statenontmoeting organiseren. De fracties SP, GroenLinks, PVV, Forum voor Democratie, VVD en Partij voor de Dieren zijn voor een statenontmoeting. Voor het CDA en de ChristenUnie is een statenontmoeting niet zo nodig.

Mevrouw Zuiker (Partij voor de Dieren): De fractie wil graag meer weten over voorlichting en preventie en dit terug zien in het faunabeheerplan. De jacht is een achterhaald systeem, want dieren hebben emoties, taal en familiebanden en kunnen pijn voelen.

De voorzitter sluit de beraadslaging met de conclusie dat dit onderwerp voldoende behandeld is.

9. Quickscan Nedersaksenlijn; brief van het college van Gedeputeerde Staten van 10 december 2019

Dit punt is geagendeerd op verzoek van de Statenfractie ChristenUnie

Op dit punt heeft zich een inspreker aangemeld, de heer H. Kwak, Stichting Nedersaksenlijn. De bijdrage van de spreker is bij de samenvatting gevoegd. Een aantal fracties hebben verhelderende vragen gesteld aan de inspreker. De fracties bedanken de heer Kwak voor zijn bijdrage.

De heer Pruischer (ChristenUnie) geeft aan een groot voorstander te zijn van een spoorverbinding tussen Groningen en Enschede via Stadskanaal en Emmen, i.v.m. de bereikbaarheid en mobiliteit van de inwoners van de Veenkoloniën en de leefbaarheid en sociaaleconomische ontwikkelingen langs de oostgrens van Noord-Nederland. Ook een uitbreiding naar Nordhorn – Rheine biedt perspectief. Voor deze ontwikkeling is een lange termijnvisie nodig, waar nu de eerste stappen voor gezet kunnen worden. Misschien zijn er mogelijkheden om gebruikt te maken van het Investeringsfonds en de Europese Green Deal.

Samenvattende reactie van de fracties

Alle fracties behalve de PVV zijn voor nader onderzoek naar de haalbaarheid van de Nedersaksenlijn. Een aantal fracties (PvdA, VVD, GroenLinks, SP, D66 en Sterk Lokaal) geeft aan dat hierbij ook gekeken dient te worden naar sociaaleconomische aspecten. De fracties PvdA, VVD, GroenLinks, en Sterk Lokaal geven aan dat financiering vanuit het Investeringsfonds en de Green Deal noodzakelijk is. Ook spreken een aantal fracties (PvdA, CDA, VVD, SP en Sterk Lokaal) zich positief uit voor een lobby richting Den Haag en Brussel.

Verder geven de fracties aan

De PvdA merkt op dat een spoorverbinding spoort met de inzet op duurzame transportmogelijkheden en mogelijkheden biedt om aan te haken op belangrijke stedelijke knooppunten. Wil naast financiële en technische aspecten ook kijken naar de ruimtelijke inpassing. Alternatief B lijkt vooralsnog de beste optie. Het CDA benadrukt dat de uitkomsten van de haalbaarheidsstudie uiteindelijk aangeven wat er gaat gebeuren met de Nedersaksenlijn en wijst op aansluiting op de Bentheimer Eisen Bahn, die van belang is voor Zuidoost-Drenthe. Alles wat kan bijdragen om minder CO₂ uit te stoten, is waard om aandacht te krijgen. Tracé B heeft de voorkeur. De VVD wil alle drie de trajecten onderzoeken en vergelijken, voordat men zich uitspreekt over een voorkeur. Wil duidelijkheid over investeringen en exploitatiekosten. Is voor de Nedersaksenlijn, voor verdubbeling van de N34 en voor GAE. GroenLinks heeft als slogan: 'Maak van de trein de goedkoopste en gemakkelijkste optie voor reizen tot 750 km'. De Nedersaksenlijn en de verbinding met het Duitse netwerk draagt hiertoe bij voor zowel personen- als goederenvervoer. Onderzoek moet plaatsvinden naar allerlei aspecten, vooral bij het traject over Ter Apel. De SP sluit zich bij de VVD aan, behalve bij het bepalen van de beste optie. Geeft aan te kiezen voor de menselijke maat, rechtvaardigheid, een schoon milieu en OV. D66 staat positief tegenover aansluiting bij het Duitse spoorwegennet. Vindt het nog te vroeg voor een uitspraak over de keuze van het tracé. De Partij voor de Dieren vindt een goed spoorwegennet in Nederland en de rest van Europa belangrijk. Op dit moment bestaat een lichte voorkeur voor tracé B, maar wil zich hier nog niet op vastleggen. Geld voor de N34 mag, naar het voorstel van GroenLinks, naar de Nedersaksenlijn, evenals het geld voor GAE. Sterk Lokaal sluit zich aan bij de overige fracties. Een uitspraak over het tracé vindt de fractie nog te vroeg. De PVV vindt de kosten voor de Nedersaksenlijn te hoog en besteedt het geld liever eerst aan verdubbeling van de N34, de N391 en de N366 en voor het knooppunt N34-A28.

De reactie van het college van GS op hoofdlijnen wordt als volgt verwoord

Gedeputeerde Bijl merkt op dat er veel kan gebeuren in een periode van 15 jaar en hij verwijst daarbij naar gedane spoorwegveranderingen tussen Emmen - Zwolle en Veendam - Groningen. In Nederland wordt gewerkt met de Spoorvisie 2040, daarin staan de verwachte ontwikkelingen en investeringen voor de komende 20 jaar. De QuickScan heeft de Nedersaksenlijn in beeld gebracht. De provincie Drenthe heeft aangehaakt bij de provincies Overijssel en Groningen en wil het gesprek met de buurprovincies aangaan. De Tweede Kamer heeft een motie aangenomen voor de Lelylijn en voor de Nedersaksenlijn en het is verstandig om bij deze motie aan te sluiten en ook om breder naar mogelijkheden van deze lijnen te kijken. Het college is bereid om stappen te zetten voor de Nedersaksenlijn en aanknopng op Duitsland. Hiervoor is het noodzakelijk om bij grote investeringsfondsen aan te sluiten en kansen te benutten. In de dunbevolkte gebieden in het noorden zal naast het spoor de auto belangrijk blijven. Het college is voor ontwikkelen van het spoor én voor verdubbeling van de N34.

De heer Pruijscher (ChristenUnie) concludeert dat het gerechtvaardigd is om met onderzoek naar de Nedersaksenlijn verder te gaan en met welke focus en dat de gedeputeerde bereid is zich voor de Nedersaksenlijn in te zetten.

De voorzitter sluit de beraadslaging met de conclusie dat dit onderwerp voldoende behandeld is.

10. Samenvatting van de vergadering van 4 december 2019 en de Lijst van toezeggingen en samenvatting van de vergadering van 6 december 2019

De samenvatting van 4 december 2019 en de samenvatting van 6 december 2019 worden vastgesteld conform het ontwerp.

Lijst van toezeggingen van 4 december 2019

3. *Integrale spoorvisie Noord-Oost-Nederland*

De heer Pruijscher (CU) stelt voor de toegezegde informatie bij agendapunt 9 te behandelen.

Gedeputeerde Bijl meldt dat er geen integrale visie is in het noorden. Wel vindt hij dat deze visie ontwikkeld zou moeten worden. Zie agendapunt 9. Hiermee is dit punt afgehandeld.

5. *Bijeenkomst Natuurinclusieve landbouw*

Gedeputeerde Jumelet meldt dat deze zal plaatsvinden op 26 februari 2020. De uitnodiging volgt nog.

7. *Informatiebijeenkomst KRW*

Gedeputeerde Kuipers zal op 20 mei door een informatiebijeenkomst de Staten van informatie voorzien. (**NB**: is op verzoek van de gedeputeerde 6 mei geworden)

8. *Gebruik van inheemse zaden en bollen*

Mevrouw Zuiker (Partij voor de Dieren): de toezegging loopt vandaag af, maar is nog niet gedaan.

Gedeputeerde Jumelet: Er worden geen bollen geplant. Er is een afspraak dat er gebiedseigen zaden worden gebruikt bij taluds, langs wegen e.d.

11. Ingekomen stukken

Binnengekomen zijn de brieven A.1 t/m A. 10, B.1 t/m B.21 en C.1.

Voorhangprocedure C.1

C.1 *Subsidieverstrekking Uitvoeringsregeling Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) waterbeschikbaarheid landbouwsector 2019 (brief van 7 januari 2020)*

De heer Berends (PvdA) heeft geen bezwaar tegen de inhoud van dit stuk, maar vraagt of het Presidium het fenomeen 'voorhangprocedure' nog eens wil bespreken.

Verder verzoekt hij of de voorzitter in het overleg met het Presidium wil meenemen of er een bundel van uitvoeringsmaatregelen in de commissiekamer gelegd kan worden.

De voorzitter zal deze verzoeken meenemen naar het Presidium.

De heer Vorenkamp (PVV) sluit zich hierbij aan en wil graag schriftelijk geïnformeerd worden over dit stuk en vindt dat dit stuk als Statenstuk behandeld moet worden.

Mevrouw Potharst (Partij voor de Dieren) verzoekt om een toezegging van een evaluatie in 2020 en om deze evaluatie te agenderen voor een Provinciale Staten vergadering. Er is geen inzage gegeven in de inhoud van de aanvraag. Ook vraagt zij om een inzicht in de effecten van de aanvragen.

Mevrouw Kleine Deters (D66) wil dat de toezegging, die in de vorige beschikking van ca. 1 jaar geleden gedaan is, verwerkt wordt in dit stuk en dat de fractie hier kennis van kan nemen.

Gedeputeerde Kuipers bevestigt dat de inhoud van de brief te summier is. De uitvoeringsregeling en individuele subsidieaanvragen horen bij het DAW. Vanwege de hoogte van het bedrag moet dit via de voorhangprocedure behandeld worden. Dit project betreft een koepelaanvraag van LTO Noord, waarin veel projecten van individuele agrariërs zitten.

Het Rijk heeft besloten (internationaal) geld van het gemeenschappelijk landbouwbeleid in te zetten voor internationale doelen, de KRW en de Nitraatrichtlijn en de provincie zet dat vervolgens in

voor waterdoelen. Een vorige keer ging het om waterkwaliteit, deze keer gaat het om waterbeschikbaarheid. Een gesprek over de voorhangprocedure lijkt gedeputeerde Kuipers goed, maar het is een discussie voor het Presidium.

De voorzitter concludeert dat de wensen en bedenkingen op agendapunt C.1 geuit zijn.

A. Brieven /mededelingen GS A.1 t/m A. 10

A.3 Omzetting lening landbouwbedrijf De Jong te Odoorn (brief van 10 december 2019)

De heer Vorenkamp (PVV) vraagt of er nog meer van deze gevallen te verwachten zijn.

De heer Camies (Forum voor Democratie) vraagt waarom bedrijven financieel beloofd worden met een gift i.p.v. een lening als ze falen in de energietransitie. Dit creëert geen draagvlak bij de burger.

Gedeputeerde Bijl i.p.v. gedeputeerde Stelpstra meldt dat er niet meer van dit soort gevallen zijn. Het gaat hier niet om een beloning, maar om een van tevoren bekend risico.

A.5 Beleidsregels stikstof op basis van toestemmingsverlening Wet natuurbescherming (brief van 10 december 2019)

De heer Veldsema (ChristenUnie) verzoekt, mede namens de fracties van PvdA, VVD, CDA en GroenLinks, de brieven **A.5, A.6 en B.2** te agenderen voor de vergadering van de commissie OGB van 4 maart 2020. De brieven kunnen geïntegreerd worden bij een eventueel ander agendapunt over dit onderwerp. (**NB**: is weer ingetrokken door de partijen)

De voorzitter verzoekt wel een motivatie aan te leveren, aangezien de agenda nog niet bekend is.

A.7 Afwijzing subsidieaanvraag GAS DrOvF 2020 (afschrift brief van 5 november 2019 aan Stichting GAS DrOvF)

Mevrouw Potharst (Partij voor de Dieren) vraagt of bekend is dat in de statuten van GAS DrOvF staat dat deze organisatie zich inzet voor alle inwoners van de provincies Drenthe, Overijssel en Fryslân.

Gedeputeerde Bijl i.p.v. gedeputeerde Stelpstra verwacht niet dat er door dit te weten een ander oordeel zou zijn.

Mevrouw Kleine Deters (D66) vraagt of heroverweging op zijn plaats is.

Gedeputeerde Bijl i.p.v. gedeputeerde Stelpstra geeft aan dat agenderen altijd kan.

Mevrouw Kleine Deters (D66) zal een agendering aanleveren. (**NB**: is nog onder bezwaar en beroep)

A.9 Stimuleringsaanpak mobiliteit Statenstuk 2020-916, Investeringskrediet grondbezit Programma Natuurlijk Platteland 2020 (memo van 16 januari 2020)

De heer Van de Weg (SP) vraagt of gedeputeerde het als zijn verantwoordelijkheid ziet, wildgroei bij de energievoorziening van huizen met waterstof te voorkomen.

Gedeputeerde Bijl i.p.v. gedeputeerde Stelpstra zal dit meenemen naar de heer Stelpstra en het college zal hier nog op terug komen.

Overige brieven B.1 t/m B.21

B.4 Brief van Bomenstichting Achterhoek e.a. van 2 december 2019 over Naturomvormingen en natuurherstelmaatregelen

De heer Camies (Forum voor Democratie) vraagt aan de gedeputeerden hoe zij tegenover het idee van bomenaanplant staat als oplossing bij klimaatverandering. Hij refereert aan het Trillion Trees plan.

Gedeputeerde Jumelet is het eens met deze gedachte. De minister, de provincies en Staatsbosbeheer zijn bezig met een bomen-bossenstrategie.

B.5 Afschrift Brief Ministerie van EZ en Klimaat aan de voorzitter van de 2^e Kamer der Staten Generaal over windpark De Drentse Monden en Oostermoer en Lofar (ongedateerd ontvangen op 6 januari 2020)

De heer Koopmans (PVV) wil dit punt agenderen.

B.6 en B.14 over de verdubbeling van de N34

De heer Bos (GroenLinks) verzoekt deze brieven te agenderen bij de eerstvolgende agendering aangaande de N34.

De voorzitter gaat hiermee akkoord, maar meldt wel dat dit misschien pas in december zal zijn.

Toezeggingen

Gedeputeerde Kuipers zegt toe een overzichtsbrief te sturen over DAW-projecten en eveneens inzicht in de effecten van de aanvragen te geven.

Gedeputeerde Bijl i.p.v. gedeputeerde Stelpstra zegt toe dat het college nog terug komt op wildgroei bij de energievoorziening van huizen met waterstof.

De voorzitter concludeert dat wensen en bedenkingen zijn geuit en dat dit agendapunt is afgehandeld.

12. IPO-, SNN-, EU-aangelegenheden, NRK en verbonden partijen

Bij dit onderwerp brief B.1 betrekken:

B.1 Brief van SNN van 22 november 2019 over BO MIRT 20 november 2019 en inzet Noord Notaoverleg 25 november 2019

De heer Smits namens het IPO: op de vorige vergadering hebben de Staten mandaat gegeven voor de begroting en de eerste begrotingswijziging van het IPO. De andere provincies hebben wel ingestemd met de begroting, maar niet met de eerste begrotingswijziging. Om alsnog met de eerste begrotingswijziging te kunnen instemmen, vindt op 18 februari een extra algemene vergadering plaats. Verder worden de Statenleden uitgenodigd voor een werkbezoek vanuit het IPO. Het onderwerp is BIJ12, de organisatie die de uitvoeringszaken van het IPO regelt. Het werkbezoek, inclusief dinerbuffet, duurt van 16.00 – 20.00 uur, in het gebouw van BIJ12 te Utrecht, naast het Centraal Station.

13. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 19.15 uur.

De volgende vergadering zal plaatsvinden op 4 maart 2020.

Vastgesteld in de vergadering van de Statencommissie Omgevingsbeleid van 4 maart 2020.

, voorzitter

, statenadviseur

INSPREKEN CIE OGB 22 JANUARI ASSEN

Geachte commissie,

Veel van mijn buurtgenoten en ik waarderen het zeer dat Groenlinks de brandbrief die wij hebben verstuurd geagendeerd heeft op dit overleg. Graag maak ik van de gelegenheid gebruik toe te lichten waarom ik deze brandbrief heb ondertekend en wil ik u nog een aantal vragen voorleggen.

Allereerst iets over mijzelf:

Ik woon ongeveer 700 meter van de oversteekplaats Gijsselte in de bocht van de Gijsselterweg/Achterma. Het fietspad ligt voor ons aan de overkant van de weg en wij moeten bij het oversteken altijd enorm oppassen want in de bocht waar wij wonen wordt op deze 80km weg vaak nog extra gas gegeven. Ik heb de afgelopen jaren regelmatig mijn hart vastgehouden als mijn jonge kinderen overstaken. Maar ook fietsers, waaronder veel recreatieve fietsers, moeten gevaarlijk oversteken tussen de Achterma en de Gijsselterweg en we zijn regelmatig getuige geweest van bijna ongelukken. Los van de doodgereden huisdieren, egels en dassen.

De geplande enkelvoudige tunnel zal niet belemmerend maar bevorderend voor het verkeer gaan werken. Want 's morgens rijden de 400 tot 600 auto's richting Hoogeveen en 's middags weer richting Ruinen waarmee een eenrichtingsverkeersweg wordt gecreëerd. Hiermee wordt het zogenaamd veiliger op de N375 maar minder veilig op de Gijsselterweg, die al niet veilig is vanwege alle onoverzichtelijke bochten in het bos waar ook fietsers en mountainbikers oversteken.

Uiteraard moeten recreanten en bestemmingsverkeer gebruik kunnen blijven maken van de weg door het bos. Maar daarvoor hoeven geen miljoenen geïnvesteerd te worden. Dit zou heel goed opgelost kunnen worden met een poller op de oversteek die alleen omhoog staat tijdens de spijstijden. Tussen de spijstijden door is het relatief rustig en kan er veilig overgestoken worden. Alternatief is dat er een vaste landbouwsuis komt en dat de Postweg tijdens spijsturen alleen beschikbaar is voor bestemmingsverkeer. Met deze oplossing kan ook de huidige fietstunnel die van goede kwaliteit is blijven waarmee geen kapitaalvernietiging gaat plaatsvinden.

Tot zover een schets van mijn persoonlijke situatie ten aanzien van de weg. Een deel van deze tekst heb ik ook voorgedragen tijdens een gemeenteraadsvergadering in oktober 2018. Inmiddels zijn we 16 maanden verder, ontevreden over het proces en hebben we een brandbrief naar uw college gestuurd.

Uw college heeft in een schriftelijke reactie op de brandbrief aangegeven dat er niets nieuws in de brandbrief staat vermeld. Dat verbaast ons ten eerste omdat er wel degelijk nieuwe inzichten zijn die altijd aanleiding geven voor een betere, fatsoenlijke en maatschappelijk verantwoorde besluitvorming.

Nieuw is namelijk dat verschillende coalitiepartijen van uw provincie in de tweede en de eerste kamer niet hebben ingestemd met de stikstofplannen van het kabinet omdat er onvoldoende wordt gedaan om de natuur te beschermen. Nu kunt u de

daad bij het woord voegen door deze sluiproute dwars door uw eigen Natuur-Netwerk-Nederland en uw eigen provinciale ecologische verbindingzone op te heffen. Bovendien voert u hiermee ook uw eigen Provinciale Omgevingsbeleid uit dat juist is gericht op het ontsnipperen van natuurgebieden.

Waarom doet u dit niet?

Nieuw is dat de gedeputeerde Bijl bij bewoners heeft aangegeven dat de hij best bereid is om de bestuursovereenkomst aan te passen maar dat de gemeente dat niet wil.

Waarom wil de gemeente dat niet?

Nieuw is ook dat er door de gemeente wordt gezegd dat niet van de bestuurlijke overeenkomst mag worden afgeweken, maar nu er een soort 'Prins Claus plein' dreigt te ontstaan om een sluiproute in stand te houden, er wel fundamenteel andere zeer kostbare opties worden besproken door bijvoorbeeld de N375 omhoog te laten gaan of juist verdiept aan te leggen die afwijken van...de bestuurlijke overeenkomst...

Waarom kan er met deze opties dan wel afgeweken worden van de bestuurlijke overeenkomst?

Nieuw is dat uit de WOB stukken van de provincie blijkt dat de bestuurlijke beslissing onrechtmatig is genomen en dit wordt door een aantal leden van de huidige werkgroep bevestigd.

Waarom wordt daar niets mee gedaan? En waarom zijn de adviezen van de provinciale ambtenaren genegeerd?

Nieuw is dat de projectkosten, inclusief de tunnel bij Gijsselte, voor rekening van de provincie zijn, zoals de inhuur van de huidige voorzitter van de werkgroep en de projectleiding.

Dan heeft de provincie toch ook recht van spreken om op basis van nieuwe inzichten de inhoud van bestuurlijke overeenkomst aan te passen?

Nieuw is ook dat er nog steeds geen professioneel inzicht is in de maatschappelijke kosten en baten van de tunnel voor het hele gebied vanuit landschappelijk, verkeerskundig en natuur en milieu oogpunt. Dit betreft dus het hele gebied tussen Ruinen en Hoogeveen inclusief Fluitenberg waar in de woonkern de stroom automobilisten en de stroom schoolgaande fietsers samenkomen.

Waarom is dit niet eerst door deskundigen uitgewerkt en dan een beslissing genomen?

Nieuw is dat het enige gelegenheidsargument dat de gemeente gebruikt om de tunnel te realiseren de zogenaamde sociale samenhang betreft.

Welke sociale samenhang wordt hier bedoeld en op welke analyse is die gebaseerd?

Nieuw is dat de gemeente voor de kosten van de tunnel moet opdraaien van 3-4 miljoen in plaats van 1,5 miljoen. De provincie neemt de financiering van de tunnel bij Berghuizen volledig voor haar rekening.

Is dit maatschappelijk verantwoord in een periode waarin ook de gemeente De Wolden een brandbrief ondertekend aan het Rijk waarin om extra geld wordt gevraagd voor het sociaal domein?

Nieuw is dat de gemeente als argument gebruikt dat een landbouwsluis op de plek van de oversteek Gijssesterweg geen optie is omdat de gelijkvloerse oversteek dan in stand blijft.

Waarom worden er dan wel twee andere gelijkvloerse landbouwsluizen gerealiseerd waarvan een – 600 meter verderop – zelfs met gelijkvloerse oversteek voor fietsers en voetgangers?

Nieuw is – en dat is stuitend - dat in mei 2017 in diverse media al werd gesteld dat er twee tunnels en twee landbouwsluizen moesten komen. Daarna is een schimmig maatschappelijk proces gestart en de uitkomst is na twee jaar...twee tunnels en twee landbouwsluizen...

Waarom is er zo op deze uitkomst gestuurd?

Ik wacht uw antwoorden op mijn vragen af en zie voldoende (nieuwe) redenen om de bestuurlijke overeenkomst aan te passen.

Dank u wel.

Inspreken provincie Drenthe , 22 januari 2020.

Laat ik me eerst voorstellen. Naam Henk Baptist. Dertig jaar gewerkt als ecooloog en adviseur voor verschillende ministeries. Daarna 20 jaar ecologisch adviseur voor bedrijfsleven.

Al in 1970 bijzonder opsporingsambtenaar natuurbescherming. In eerste instantie toegevoegd aan Rijkspolitie, later, na de zwarte dag in 1989 dat natuurbescherming werd ondergebracht bij ministerie landbouw, aan AID. Ik heb ruime ervaring met jacht en stropers.

Vijf minuten is te kort om de problemen van faunabeheer te behandelen, laat staan genuanceerd. Ik beperk me tot de juridische basis.

Wat men nu noemt 'faunabeheer' heeft een feodale grondslag. Nog steeds is het gebaseerd op grondeigendom en de daaraan verbonden jachtrechten. Inmiddels is het goeddeels uitgegroeid tot een economische activiteit; schadebestrijding door uitvoering van een hobby met tal van belangen.

Dit hele systeem van faunabeheer berust op traditie die als gevolg van politieke lobby's niet is meegegaan met moderne ontwikkelingen in het kader van natuurbescherming en biodiversiteit.

Europese wetgeving ter bescherming van natuur is wel verder ontwikkeld en is nu gebaseerd op de waarden die worden toegekend aan natuur, milieu, landschap. Het grote verschil is men een belang kan hebben, een waarde niet. Belangen zijn onderhandelbaar, uitruilbaar, men kan ze tegen elkaar wegstrepen. Bij waarden gaat dit niet.

Het afwegen van waarden tegen belangen ligt in Nederland vaak moeilijk.

Laten we het maar duidelijk stellen, Nederland tracht zich voortdurend aan deze Europese wetgeving te onttrekken. Inmiddels zijn we beland in een situatie dat de rechters gaan ingrijpen.

Daarbij blijkt dat de betekenis die wordt toegekend aan de waarden uit Hri en Vri zeer groot is, dominant t.o.v. veel economische belangen. Bezie de huidige stikstofcrisis. Ik garandeer u dat de verdrogingscrisis en de bestrijdingsmiddelen crisis er aan komen.

Met het in werking treden van de Wet natuurbescherming in december 2015 zijn Europese taken, die voorheen rijksverantwoordelijkheid waren en door ministerie van landbouw onvoldoende werden uitgevoerd, onder de verantwoordelijkheid van de provincie gaan vallen. Ook het faunabeheer valt hier onder. Wat houdt die verantwoordelijkheid nu in?

De Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn bepalen primair strikte bescherming van de betrokken dieren en geven onder strikte voorwaarden mogelijkheden hierop uitzonderingen te maken. Zo'n strikte voorwaarde is; ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, of ernstige schade, als er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

Het is goed te realiseren dat het faunabeheer feitelijk een uitzondering is op de algemene beschermingsbepalingen en dus goed moet zijn gemotiveerd. Die motivering kan door een rechter worden getoetst.

Het komt er eigenlijk op neer dat de Europees beschermde natuurwaarden moeten worden afgewogen tegen de belangen van hen die daarvan schade ondervinden. Vraag is of de Nederlandse grens dat zich ergens een schade voordoet die hoger is dan € 250,- voldoende is om een inbreuk te maken op de Europese soortbescherming. Voor mij niet.

Als je je hierin verdiept beland je in een carrousel van belangenverstrengelingen.

Bestuurskundig worden beleid, uitvoering en controle gescheiden gehouden, echter niet in een FBE. Hier zitten alle afwegingen in één organisatie. Door deze vorm van organisatie zijn de beschermers van de waarden goeddeels buiten spel gezet. De uitvoering van schadebestrijding vind plaats door hobbyisten, die binnen die hobby weidelijkheid als uitgangspunt hanteren. Bijgevolg, en dat zeg ik als ecooloog, schieten effectiviteit en doelmatigheid er bij in. Niet schieten wordt vaak helemaal niet overwogen. Het is zo ver gekomen door de mix van schadebestrijding met hobby. Het geheel speelt zich af in een soort eigen maatschappelijke zeepbel.

Dit moet veranderen.

In Nederland ergert een meerderheid zich aan het geschiet, het veelvuldig verwonden van dieren en de natuurverstoringen die dit met zich brengt. Deze hobby wordt niet meer geaccepteerd.

Met de nieuwe Wnb heeft de provincie een nieuwe positie. Nieuw beleid dient te worden ontwikkeld en dient maatschappelijk tot stand te komen. Niet alleen in de eigen zeepbel van geweerdragers.

Mijn oproep aan de provincie; democratiseer dit verouderd faunabeleid. Begin met het organiseren van een breed maatschappelijk debat.

Geachte aanwezigen,

Mijn naam is Henk Kwak, ik spreek als woordvoerder namens de Stichting Nedersaksenlijn. Wij zijn opgericht vanuit de drie ondernemersverenigingen uit Ter Apel en omstreken. Ons doel is de aanleg van de missing link in het spoornetwerk tussen Groningen en Twente. Wij spreken in omdat uw Staten de Quick Scan vandaag op de agenda heeft staan.

- We doen dit, omdat we de leefbaarheid in al zijn facetten van Oost-Groningen en Zuidoost-Drenthe willen verbeteren.
- We zien ook de problemen die de grote steden ervaren met verkeersopstoppingen en de herverdeling van zorglocaties in onze regio.
- We doen dit ook, omdat we als ondernemers aan den lijve ervaren hoe de jeugd, onze toekomstige werknemers maar vooral ook inwoners, naar dit gebied kijken.
- Dik 2 uur enkele reistijd vanuit Ter Apel naar Groningen is anno 2020 voor een scholier vanuit Ter Apel gekkenwerk, de praktijk is minimaal 4,5 uur reistijd per dag.
- Omgekeerd is het voor mensen die bij ons willen werken bijna gekkenwerk om met het openbaar vervoer bij ons te komen.

- Begin vorig jaar hebben we als werkgroep Nedersaksenlijn een symposium in Ter Apel georganiseerd.
- Het aantal bezoekers overtrof onze stoutste verwachtingen, haalde zelfs de landelijke media, en we worden nu regionaal voortdurend aangesproken : “hoe nu verder, wat is de status”.
- De neuzen stonden vanaf die avond allemaal dezelfde kant op: In de richting van een doorgaande spoorlijn van Groningen naar Emmen. En vanaf Emmen verder naar Zwolle, Enschede, Rheine en grote steden in het Ruhrgebied.
- We zijn blij met de uitspraak van toenmalig gedeputeerde Henk Brink, die de meerwaarde onderkende, maar tegelijk ook een voorbehoud maakte bij de financiering.

- Wij zijn van mening dat de Quick Scan een goede basis is voor mogelijk vervolg onderzoek.
- Ondertussen heeft ook de Tweede Kamer, UNANIEM, ingestemd met een haalbaarheidsonderzoek.
- Wij vragen u als Drentse politiek om aan de bal te blijven en eventueel het haalbaarheidsonderzoek vanuit de regio, provincie Drenthe, Groningen en Overijssel, op te laten stellen, wellicht weer onder penvoering van de provincie Overijssel.

- We mogen op dit moment niet klagen over de economische situatie, maar u en ik weten waar in het land de hardste klappen vallen als het slechter gaat.
- Wij zijn ervan overtuigd dat deze spoorverbinding een belangrijke stap is die de conjunctuur langs het hele traject langdurig gaat verbeteren.
- Maar wij beseffen ons ook dat het nog erg lang , misschien wel 15 of 20 jaar, kan duren, voordat deze verbinding er ligt.
- Maar we zouden ons ook goed voor kunnen stellen dat de werkzaamheden, het laatste stukje spoor van de Nedersaksenlijn (Emmen, Ter Apel, Stadskanaal) direct aansluiten op de realisatie van de spoorlijn Veendam – Stadskanaal

- Provincie Drenthe, u profiteert van de ligging aan de grens, investeert in nationale en internationale infrastructuur en u zet zich in voor oplossingen in de toekomst, denk hierbij bijvoorbeeld aan Coevorden als spoorweg knooppunt.
- Afsluitend vragen wij u nogmaals om als Drentse politiek leidend te blijven in het hele traject en eventueel het haalbaarheidsonderzoek op te laten stellen vanuit de regio, provincie Drenthe, Groningen en Overijssel, ... en .....
- Wij willen graag met u deze weg op gaan en vragen u om samen met uw Nedersaksische buurprovincies en gemeenten langs het traject, de regie op dit dossier nu niet uit handen te geven.

dank voor uw aandacht

Toezeggingenlijst Statencommissie Omgevingsbeleid, 22 januari 2020

Naam	Omschrijving	Startdatum	Einddatum	Stand van Zaken
Korte termijn Toezeggingen				
1. Actieplan Sociale energietransitie	<u>Gedeputeerde Stelpstra</u> zegt toe mee te willen werken aan een Statenontmoeting die PS met de nieuwe staten wil gaan te houden.	27.02.2019		
2. Definitie Groen gas	<u>Gedeputeerde Stelpstra</u> weet nu de exacte definitie niet, maar zal die nog schriftelijk doen toekomen. Verder wordt er gewerkt aan een visie op biomassa.	18.09.2019	04.03.2020	√ Brief 4/5./2020000093 van 21 januari afdoening toezegging over definitie groen gas.
3. Eikenprocessierups	<u>Gedeputeerde Bijl</u> zegt toe informatie te verstrekken over de aanpak van de eikenprocessierups.	30.10.2019	04.03.2020	√ brief 4 februari 2020 6/5.6/2020000191 Uitvoering Motie bestrijding eikenprocessierups.
4. GS er niet voor gekozen WHO-richtlijn aan te houden?	<u>Gedeputeerde Stelpstra</u> zegt toe terug te komen op deze vraag/dit onderwerp.	30.10.2019	04.03.2020	√ Brief van 21 januari afdoening toezegging actieplan EU- geluidsbelastingkaart.
5. informatiebijeenkomst Kader Richtlijn Water	<u>Gedeputeerde Kuipers</u> zegt toe de staten tijdig van informatie te voorzien voor de bijeenkomst.	04.12.2019	13.05.2020	√ Er staat een bijeenkomst gepland op 6 mei 2020 van 12.00 tot 13.00 uur .
6. handhavend optreden bij wettelijke verplichting energiebeheer	<u>Gedeputeerde Jumelet (i.p.v. gedeputeerde Stelpstra)</u> zegt toe de mogelijkheden op te zoeken die de provincie heeft om handhavend op te treden tot naleving op gebied van energiebeheer	04.12.2019	22.01.2020	
7. DAW-projecten	<u>Gedeputeerde Kuipers</u> zegt toe een overzichtsbief te sturen over DAW-projecten en eveneens inzicht in de effecten van de aanvragen te geven.	22.01.2020	04.03.2020	
8. Wildgroei energievoorziening waterstof	<u>Gedeputeerde Bijl (i.p.v. gedeputeerde Stelpstra)</u> zegt toe dat het college nog terug komt op wildgroei bij de energievoorziening van huizen met waterstof.	22.01.2020	04.03.2020	

Lange termijn Toezeggingen				
1. Samenhang programma's ruimtevragers	<u>Gedeputeerde Bijl</u> zegt toe in de voorjaarsnota in te gaan op de samenhang tussen de programma's in ruimtevragers (infrastructuur).	30.10.2019	13.5.2020	
MOTIES				
M 2019-5 , Bestrijding Eikenprocessierups	<u>Roepen het college op:</u> Samen met gemeenten een effectief prov. bestrijdingsplan op te stellen waarmee gezondheidsrisico's en overlast worden beperkt; waarin ook preventieve maatregelen worden opgenomen.	03.07.2019	04/03/2020	√ brief 4 februari 2020 6/5.6/2020000191 Uitvoering Motie bestrijding eikenprocessierups.
M 2019-19 , Generatietoets	Verzoekt het College: Onderzoek te doen naar een 'generatietoets' door bij wijze van proef bij de Woonagenda, de Energieagenda en Econ. Koers in beeld te brengen wat de (beleids-) effecten zijn voor verschillende generaties.	13.11.2019		
M 2019-25 , Verduurzamen boerderijen Drents Landschap	Verzoekt het College: In overleg met NMF Drenthe, LTO en gemeenten het plaatsen vd kleine windmolens in het landelijk gebied door zelfstandig ondernemers en agrariërs, zo mogelijk in samenwerking met lokale energiecoöps en de mogelijkheid voor lokale initiatieven mee te laten delen, aanjagen en stimuleren. In overleg te gaan met gem. of er bereidheid is lokale belemmerende regelgeving weg te nemen en daarbij indien gewenst ondersteuning te bieden. PS te informeren over het vervolg (inspanningen en resultaten).	13.11.2019		
M 2019-26 , Thorium opneemen in vragen rondom de energietransitie	Besluiten: om tussen nu en een half jaar een informatiebijeenkomst over Thorium (4 ^e punt overwegingen) te organiseren en verzoeken aan de Staten-griffie om hiervoor, in samenwerking met enkele statenleden, de voorbereiding en organisatie te hand te nemen.	13.11.2019	13.05.2020	